

उद्गातारो वदन्ति । वयं कवये क्रान्तदर्शिनेऽग्नये वचोऽवोचाम स्तुतिद्वयं वा-
क्यमुक्तवन्तः । कीदृशाय कवये मेधाय मेधे यज्ञे योग्याय । वृषभाय श्रेष्ठाय का-
मानां वर्षयित्रे । वृक्षे सेक्ते यूने परिणामरहिताय । कीदृशं वचः वन्दारु वन्द-
नशीलं स्तुतितत्परम् श्रुवन्द्योरारुः [पा० ३. २. १७३.] । इदानीं गविष्ठिरः गवि
वाचि स्थिरोऽप्रच्याव्यो होता नमसान्नेन युतं स्तोमं स्तुतिमग्नौ आहवनीये अ-
श्रेत् । अन्तर्भूतण्यर्थः श्रयतिः लङ्ङुडर्थे ह्न्दसि लुङ्ङुडिठ इति [पा० ३. ४. ६.] वच-
नात् बहुलं ह्न्दसीति [पा० २. ४. ७३.] शपो लुक् गुणः । होताग्नौ स्तोममाप-
यिष्यति आसन्नयिष्यति याज्यानुवाक्याभिरन्नमग्निसम्बद्धं करिष्यतीत्यर्थः । तत्र दृ-
ष्टान्तः दिवीव रुक्ममुत्प्रेक्षते दिवि द्युलोके रुक्मं रोचमानमादित्यम् संध्यावन्द-
नसूर्योपस्थानादिषु विप्रयुक्ताः (49.) उर्वो बहवो व्यञ्चाः स्तुतयो गतयो वा
यस्येति (50.) तमिवेत्युत्प्रेक्षा । स्तोमः सूर्येणोपमीयते । गवियुधिभ्यां स्थिर इति
[पा० ८. ३. १५.] पत्वम् ॥ २५ ॥

अयमिह प्रथमो धायि धातृभिर्होता यज्ञिष्ठोऽअध्वरेष्ठीडाः ।

यमप्रवानो भृगवो विरुरुचुर्वनेषु चित्रं विभुं विशे-विशे ॥ २६ ॥

पा० [१७. १२. ८.] जगतीश्च पश्चादयमिहेति । तिसृभिः पश्चाद्वेतःसिग्वेलायां
तिस्रो जगतीसंज्ञेष्टका दक्षिणामुख उपदधातीति सूत्रार्थः ॥ तिस्रो जगत्य अग्नि-
व्यः । आद्या व्याख्याता [३. १५.] ॥ २६ ॥

जनस्य गोपा अजनिष्ट जागृविर्ग्नः सुदक्षः सुविताय नव्यसे ।

धृतप्रतीको बृहता दिविस्पृशा द्युमद्विभाति भरतेभ्यः शुचिं ॥ २७ ॥

योऽग्निर्भरतेभ्यः ऋविग्भ्यः सकाशादजनिष्ट जातः तैर्मथितत्वात्तेभ्यो जात इत्यु-
च्यते । भरता इति ऋविङ्नामसु पठितम् [निघ० ३. १८.] । किमर्थं जातः नव्यसे
नवीयसे नवतराय सुविताय सूताय प्रसूताय (51.) कर्मणे यागाय सूतेरिडागम
(52.) आर्षः अभिनवं नवीयस्तस्मै ईलोप (53.) आर्षः । सोऽग्निर्दिविस्पृशा द्यु-
लोकस्पर्शिना बृहता ज्वालासमूहेन द्युमत्कान्तिमद्यथा तथा विभाति विविधं
दीप्यते । कीदृशोऽग्निः जनस्य यजमानस्य गोपाः गोपायति रक्षतीति गोपाः